Jak korzystać z kart

5–12 lat

Jak grać

- **Losowanie:** dziecko losuje kartę i mówi, co by zrobiło. Reszta dorzuca swoje pomysły.
- **Scenki:** dwie osoby odgrywają sytuację w 30 sekund – raz nieżyczliwie, raz życzliwie. Klasa porównuje.
- **Kółko pomysłów:** każda osoba dodaje jeden sposób, jak pomóc. Ile pomysłów zbierzecie do jednej karty?
- **Plansza w domu:** rodzina losuje jedną kartę przy kolacji i rozmawia o niej przez 3 minuty.

Trzy pytania do każdej karty

1. Jak może się czuć osoba z karty?
2. Co mogę zrobić albo powiedzieć, żeby jej pomóc?
3. Kiedy trzeba poprosić o pomoc dorosłego?

Ważne

Życzliwość to także dbanie o siebie. Nie podchodzimy sami do obcych dorosłych i nie wsiadamy do cudzych samochodów. Gdy sytuacja jest trudna albo niebezpieczna – najlepszą pomocą jest zawołanie zaufanego dorosłego.

24 karty w trzech kolorach: **w szkole** · **w domu** · **na podwórku i w mieście**

Karty 1–8: w szkole

5–12 lat

W szkole · karta 1

Nowa uczennica nie zna nikogo i stoi sama pod ścianą.

Co zrobisz? Co powiesz?

W szkole · karta 2

Kolega zapomniał drugiego śniadania i jest głodny.

Co zrobisz? Co powiesz?

W szkole · karta 3

Ktoś przewrócił się na boisku i wszyscy się śmieją.

Co zrobisz? Co powiesz?

W szkole · karta 4

Koleżanka nie rozumie zadania z matematyki.

Co zrobisz? Co powiesz?

W szkole · karta 5

Na przerwie dwie osoby kłócą się o piłkę.

Co zrobisz? Co powiesz?

W szkole · karta 6

Pani sprzątaczka niesie ciężkie wiadro.

Co zrobisz? Co powiesz?

W szkole · karta 7

Twój kolega dostał słabą ocenę i jest mu przykro.

Co zrobisz? Co powiesz?

W szkole · karta 8

Ktoś z klasy ma nowe okulary i boi się, że będą się z niego śmiać.

Co zrobisz? Co powiesz?

Karty 9–16: w domu

5–12 lat

W domu · karta 9

Mama wróciła zmęczona z pracy.

Co zrobisz? Co powiesz?

W domu · karta 10

Młodszy brat nie umie zawiązać butów.

Co zrobisz? Co powiesz?

W domu · karta 11

Babcia źle się czuje i leży w łóżku.

Co zrobisz? Co powiesz?

W domu · karta 12

Tata od rana szuka kluczy.

Co zrobisz? Co powiesz?

W domu · karta 13

Twoja siostra rozlała sok na swój rysunek.

Co zrobisz? Co powiesz?

W domu · karta 14

Po obiedzie zostało dużo brudnych naczyń.

Co zrobisz? Co powiesz?

W domu · karta 15

Pies sąsiadów skomli sam na balkonie w zimny dzień.

Co zrobisz? Co powiesz?

W domu · karta 16

Kuzyn przyjechał w odwiedziny i się nudzi.

Co zrobisz? Co powiesz?

Karty 17–24: na podwórku i w mieście

5–12 lat

Na podwórku i w mieście · karta 17

Starsza pani nie może dosięgnąć towaru w sklepie.

Co zrobisz? Co powiesz?

Na podwórku i w mieście · karta 18

Ktoś upuścił rękawiczkę i nie zauważył.

Co zrobisz? Co powiesz?

Na podwórku i w mieście · karta 19

W autobusie stoi pani z dużym brzuchem (w ciąży).

Co zrobisz? Co powiesz?

Na podwórku i w mieście · karta 20

Młodsze dzieci nie umieją podzielić się huśtawką.

Co zrobisz? Co powiesz?

Na podwórku i w mieście · karta 21

Na chodniku leży dużo śmieci przy koszu.

Co zrobisz? Co powiesz?

Na podwórku i w mieście · karta 22

Turysta pyta o drogę, a ty ją znasz.

Co zrobisz? Co powiesz?

Na podwórku i w mieście · karta 23

Sąsiad odśnieża chodnik przed blokiem.

Co zrobisz? Co powiesz?

Na podwórku i w mieście · karta 24

Kolega z podwórka przeprowadza się do innego miasta.

Co zrobisz? Co powiesz?

Podpowiedzi do kart

5–12 lat

1. Podejść, przedstawić się, zaprosić do zabawy i pokazać szkołę.

2. Podzielić się kanapką lub owocem, powiedzieć nauczycielowi.

3. Nie śmiać się, pomóc wstać, zapytać „Nic ci nie jest?”, w razie potrzeby zawołać dorosłego.

4. Wytłumaczyć spokojnie krok po kroku, nie podawać od razu wyniku.

5. Zaproponować grę na zmianę albo losowanie, poprosić o pomoc dyżurnego.

6. Przytrzymać drzwi, powiedzieć „dzień dobry” i „dziękuję”.

7. Pocieszyć, przypomnieć, w czym jest dobry, zaproponować wspólną naukę.

8. Powiedzieć coś miłego, np. „Fajnie ci w nich!”.

9. Przygotować herbatę, nakryć do stołu, zapytać, jak minął dzień.

10. Cierpliwie pokazać, jak to zrobić, i pochwalić za próbę.

11. Zadzwonić lub odwiedzić, zrobić laurkę, pomóc w drobnych sprawach.

12. Pomóc szukać zamiast się śmiać.

13. Pomóc wytrzeć, pocieszyć i zaproponować wspólne narysowanie nowego.

14. Zaproponować pomoc bez proszenia: zebrać talerze, wytrzeć stół.

15. Powiedzieć o tym rodzicom, żeby porozmawiali z sąsiadami.

16. Zaproponować zabawę lub grę, którą lubi.

17. Zapytać, czy pomóc, i podać produkt.

18. Podnieść i oddać albo zawołać: „Przepraszam, zgubił pan/pani rękawiczkę!”.

19. Ustąpić miejsca.

20. Zaproponować liczenie do 20 i zmianę.

21. Powiedzieć dorosłym; z rodzicem (w rękawiczkach) wrzucić je do kosza.

22. Uprzejmie wytłumaczyć, a jeśli nie wiesz na pewno – powiedzieć, gdzie zapytać.

23. Powiedzieć „dzień dobry” i podziękować za odśnieżanie.

24. Zrobić kartkę na pożegnanie, wymienić się adresami (za zgodą rodziców).

To tylko podpowiedzi – każda życzliwa i bezpieczna odpowiedź dziecka jest dobra.

Obrazki: Twemoji © Twitter, Inc. i współtwórcy, licencja CC BY 4.0. Materiał: glowkowniadruk.pl – do użytku domowego i szkolnego.